

իրենց յարգանաց ու մեծարանաց հասատիւնը ցուցնել: Թագաւորը պալատէն հանդիսական չուով կը հեռանայ, եւ այս դէպքը ժողովրդեան յատաջութենէ կը ծանուցուի: Չուն անցած տեղերը՝ դռներն ու պատուհաններն ամբողջ պիտի գոցուին, որպէս զի վար նայիլը կարենի չըլլայ: Իսկ արբ չուն անցած ժամանակը իրենց տան դրան առջեւ կը ծնրադրեն, եւ այս առթիւ կարող են ուղղակի աղաչանք եւ գանգատ թագաւորին առջեւ մատուցանել: Աղերսալից գոչելն մը բաւական է զմագաւորն կեցընելու եւ յունկնդրութիւն հրաւիրելու: Եթէ թագաւորն քաղաքէ դուրս ճանապարհորդէ, չուն աւելի հանգիսական կ'ըլլայ, որովհետեւ 100 մարդէ աւելի ետեւէն կ'ընթան: Արեւելէն կը տարուի մեծ դրօշը, յետոյ կու գան թիկնապահ զօրք, պալատականք եւ շատ բազմաթիւ ժողովուրդ մը: Կրկու իրարու շատ նման գահաւորակ կը տարուի. մէկուն մէջ թագաւորը կը նստի, իսկ մէկային մէջ բարձրատիճան անձ մը, բայց միայն մեծ պաշտօնեայք գիտեն թէ որուն մէջ նստած է թագաւորը:

Քորէյայի մէջ իսկուհիները տէրութեան օրէնքն ըլլալով՝ թագաւորը մէկ օրինաւոր կին միայն ունի, որ բարձրագոյն արեւական ընտանիքէ կ'ընտրուի: Բայց սակայն ի ներքինեաց պահպանեալ մեծ հարձանոց մ'ալ ունի: Եթէ հարեմի կանանցմէ մին կենանք մինչեւ քսանուհինգերորդ տարին անորդի մնայ, թոշակաւ մ'ուրիշ անձի կը պարգեւուի: Թագուհին ամ ըստ ամէ խրախուսեալ կը հրաւիրէ արժանաւոր եւ առ նուազն վաթսնամեայ կին մը՝ ստորին դասակարգէ, եւ սեղանի ժամանակ ինքն անձամբ իրեն կը ծառայէ: Տէրութեան ուրախական գիպաց ժամանակ թագաւորին ծախիւքը պալատան մէջ եօթնաստուն տարւոնէ վեր եղող պաշտօնեայք եւ ութնէն վեր հասարակ արանց կոչուք կը արուի:

(Ըօրնաւիւն)

Հ. Գ. Բ.

ԲԱՆԱՍՑԵԴԵԱԿԱՆ

ՈՒՂԵՐԵՅ

Քայլի՛ր, ուղեցոյց, լապտերը ձեռքիդ
 Բո՛ւ կամրով ընտրած ղըժուար շափուով,
 Շղի՛ր քարեկամ իողմալի ազգիդ,
 Զարդաւոր քնորան գիտութեան լուսով:

Այո՛, տննում եմ՝ փըշտ է ուղին,
 Որով անցնում ես քսանուհինգ տարի,
 Զէ՛ր նոյն փուշը կըրեց իւր զվիթն
 Մին Ուղեցոյցը երկար դարերի:

Կարճ շուգեցիր աշխարհս վերայ
 Ոչ ունայս փառքեր, ոչ հարստութիւն.
 Դու հեռու փախար թախտից խաբքայ,
 Ըստրեցիր միայն մի սուր ուղղութիւն:

Եւ քամառունցիք լուռ, յօժարակամ
 Հայրենիդ թողւած հարուստ զանձնիք.
 Բեզ կողոպտանցի մարդիկ անխնամ,
 Բայց չըճողունցիք քո ընտրած ծամբից:

Առատ քրտիքը խոնձ մակատիդ՝
 Առաջ ընթացար կամրով անկաշառ.
 Եւ այս օր լոյսը ազնիւ լապտերիդ
 Բանում է ուղի շատերի համար:

Կարճ է Հայք արդեօք ուրանալ
 Իր քարեկամի ալք երկտիտքը,
 Բեզ պիտի յարգեն, կ'ասեմ անսքեւալ,
 Եւ ապապալում Հայի ողորդը:

Մեր քարոյական կեանքի սեղանին
 Բո ծղեւած խոնգը կը մնայ յալիտան.
 Ի զուր կ'աշխատէ անմիտ թշնամին
 Իւր անզօր ճնդով կործանել տորան . . . :

Գնա՛, ուղեցոյց, անվեցնի սրտով,
 Գործիք անխնդով նոյն ապապիղծում.
 Բո պատկառնիլ սուրբ աշխատանքով
 Յարգանք կը ցանեն անկեղծ սրտերում . . . :

1889, 15 Մայիսի, Գանձակ:

ԱՂ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ:

ԻՄ ԵՐԻՔ

Պայծառ օրերում կենսաբեր զարնան
 Եկնք, մօտեցը, ժամը իմ մահուան.
 Չեզ կը հանդիպեմ լուռ եւ անվրդով,
 Խղճեցը կեանքս ձեր սուր մահադաղով:

Օրերըս անցիք սրտամաշ, տիտր
 Եւ երջանութիւն փնտռեցի ի զուր . . .
 Քշիարհն ինձ տըւաւ միայն շառաւիղս,
 Սառուն կըծքիս մէջ թէ յոյս, թէ քաղձանք . . . :

Միշտ եմ քայլաւ թշուառ, տարաբախտ . . .
 Հափում է լանջս սոսկալի մի ախտ . . .
 Տննում եմ, չըկայ իմ ցաւի դարման
 Եւ պիտի մտնեմ շուտով գերեզման . . . :

Զննա՛ հարիւր ուժգին, զօրեղ ժամանակ,
 Գերեզմանստ, միւր ինձ մի տըւալ . . .
 Գննա՛, իմ մարմն, Դուքիւր շիրիւնում . . .
 Գննա՛, իմ հոգեւ, ապրե՛ր ինքեզում . . . :

1889, 4 Յուլիսի, Գանձակ:

ԱՂ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

